

Statutenwijziging

Besluit:

Het Landelijk Bestuur vraagt de leden in te stemmen met de volgende voorstellen.

1. Invoegen artikelen onder H4 Landelijk Bestuur: de onderdelen tegenstrijdig belang van bestuurders en regeling belet en ontstentenis van bestuurders worden vanwege de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) ingevoegd (artikel 13 en 14).
2. Wijzigen van artikel 8: Opnemen van mogelijkheid voor schorsing lidmaatschap gedurende de behandeling van een klacht op advies van de klachtencommissie.
3. Wijziging van artikel 18 lid 1c: Aanpassen drempel voor aanvragen buitengewoon congres.
4. Aanpassen van de artikelnummering waar noodzakelijk vanwege bovengenoemde aanpassingen.

Inleiding

De afgelopen periode is het landelijk bestuur geconfronteerd met de effecten de WBTR die toegevoegd dienen te worden aan de statuten en een tweetal onderdelen uit de statuten die nadere overweging vragen. Het gaat om de mogelijkheid om leden tijdens de behandeling van een klacht te kunnen schorsen en om de drempel voor het aanvragen van een buitengewoon congres. Op alle onderdelen gaan we afzonderlijk in. We willen het congres voorstellen de statuten op de betreffende punten aan te passen.

Wijzigingen inzake WBTR

Met de komst van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen zijn er enkele artikelen in de statuten die toegevoegd moeten worden. Het gaat om een tweetal aandachtspunten:

Tegenstrijdig belang:

In de wet staat dat bestuurders en toezichthouders bij tegenstrijdig belang niet mogen deelnemen aan de beraadslagingen en besluitvorming. Ook staat in de wet hoe gehandeld moet worden als alle bestuurders of toezichthouders een tegenstrijdig belang hebben. Er is sprake van tegenstrijdig belang als een bestuurder of toezichthouder op zo'n manier een persoonlijk belang heeft, dat hij of zij niet meer in staat is om de belangen van de organisatie op een integere, objectieve en onbevooroordeelde wijze te behartigen. Voor tegenstrijdig belang geldt dat 'oude bepalingen' die nog in de statuten staan, per direct niet meer gelden als ze in strijd zijn met de WBTR. De nieuwe wet gaat voor op de statuten van de stichting. Het is echter verstandig om de statuten, als deze een oude tegenstrijdig-belangregeling hebben, op dit punt aan te passen.

Belet en ontstentenis

Volgens de WBTR moet er een regeling in de statuten worden opgenomen over belet en ontstentenis van alle bestuurders en/of alle toezichthouders. Belet betekent dat een bestuurder of toezichthouder tijdelijk zijn of haar functie niet kan uitoefenen (door langdurige ziekte of schorsing). Van ontstentenis is sprake als er een vacature is bij terugtreden of ontslag.

Om deze wijziging te effectueren wordt voorgesteld de statuten van de ChristenUnie als volgt te wijzigen:

Invoegen nieuw artikel 13 - Tegenstrijdig Belang

1. Definitie van Tegenstrijdig Belang
Een bestuurder heeft een tegenstrijdig belang indien hij of zij, of een naaste betrokkene, persoonlijk of zakelijk belang heeft bij een besluit van de partij dat strijdig is met het belang van de partij als geheel.
2. Melding van Tegenstrijdig Belang
Indien een bestuurder een direct of indirect tegenstrijdig belang heeft bij een te nemen besluit, dient hij of zij dit onverwijld te melden aan de andere bestuurders. De bestuurder onthoudt zich van deelneming aan de beraadslaging en besluitvorming over het onderwerp waarbij hij of zij een tegenstrijdig belang heeft.

3. Besluitvorming in geval van Tegenstrijdig Belang
Indien alle bestuurders een tegenstrijdig belang hebben met betrekking tot een te nemen besluit, wordt het besluit genomen door het partijcongres, tenzij de wet anders voorschrijft. Bestuurders zijn verplicht om open en transparant te communiceren over het bestaan van tegenstrijdige belangen.
4. Documentatie en Verantwoording
Besluiten die zijn genomen in situaties waarbij een tegenstrijdig belang aan de orde was, worden schriftelijk vastgelegd. Deze vastlegging bevat een duidelijke beschrijving van de aard van het tegenstrijdig belang en de wijze waarop het besluit is genomen.

Invoegen nieuw artikel 14 – Regeling Belet en Ontstentenis

1. Belet en Ontstentenis: Definities
  1. Belet: Een situatie waarin een bestuurder tijdelijk zijn of haar taken niet kan vervullen vanwege ziekte, schorsing of een andere tijdelijke belemmering.
  2. Ontstentenis: Een situatie waarin een bestuurder definitief zijn of haar functie heeft neergelegd, bijvoorbeeld door ontslag, overlijden of het bereiken van de maximale ambtstermijn.
2. Waarneming bij Belet of Ontstentenis
Bij belet of ontstentenis van één of meerdere bestuurders worden hun taken waargenomen door de overblijvende bestuurders. Indien de voorzitter is verhinderd, neemt de vicevoorzitter diens taken waar. Bij ontstentenis van alle bestuurders is het partijcongres bevoegd om tijdelijk in het bestuur te voorzien door het aanstellen van een of meer waarnemers.
3. Regeling bij Ontstentenis van Alle Bestuurders
In het geval van ontstentenis van alle bestuurders wordt zo spoedig mogelijk een buitengewoon partijcongres bijeengeroepen door het partijbureau of, indien nodig, door ten minste twee leden van de partij. Dit congres zal voorzien in de aanstelling van een interim-bestuur of de vervanging van de bestuurders.
4. Tijdelijke Voorziening in Bestuurstaken
Tijdens de periode waarin er geen bestuurders beschikbaar zijn, wordt het dagelijks bestuur van de partij waargenomen door directeur van het partijbureau, totdat een nieuwe bestuursstructuur door de ledenvergadering is goedgekeurd.
5. Herbenoeming of Vervanging
Binnen drie maanden na het intreden van de ontstentenis van alle bestuurders, moet het partijcongres bijeenkomen om te voorzien in de permanente herbenoeming of vervanging van het bestuur, volgens de daarvoor geldende procedures van de partij.

Schorsing lidmaatschap

In de afgelopen periode heeft het Landelijk Bestuur ervaring opgedaan met de uitvoering van ons integriteitsysteem. We zien dat het werkt! Men weet de partij te vinden. Hier zijn we blij mee, al kan de uitkomst van integriteitsonderzoeken stevige consequenties hebben. De integriteit van volksvertegenwoordigers van de ChristenUnie moet boven twijfel verheven zijn.

Om de uitvoering beter te organiseren is er tijdens het vorige congres een klachtenregeling vastgesteld. De rechten en plichten van de klager en de beklagde zijn hiermee goed geregeld. Ook is de afhandeling van een klacht door een onafhankelijke commissie geborgd.

Tijdens de behandeling van klachten hebben we echter gemerkt dat er nog een belangrijk middel ontbreekt dat nodig kan zijn tijdens de behandeling van een klacht. Namelijk de schorsing van het lidmaatschap.

In een recente uitspraak van de Geschillencommissie van de ChristenUnie is gebleken dat - hoewel de uitkomst van de klachtenbehandeling inhoudelijk gegrond was - schorsing van het lidmaatschap tijdens de behandeling van een klacht op basis van de huidige statuten niet mogelijk is. De statuten bieden nu alleen de mogelijkheid leden uit het lidmaatschap te ontzetten.

Het kan echter nodig zijn om in het geval van een ernstige klacht als partij afstand te nemen van een beklagde, om zo een onafhankelijke behandeling van een klacht mogelijk te maken. De mogelijkheid tot schorsing van het lidmaatschap is dan nodig. Een schorsing betekent niet dat een klacht gegrond is; het gaat om een onafhankelijke opstelling van de partij gedurende de behandeling van een klacht. Zowel klager als beklagde moet hierop kunnen rekenen. Het bestuur wil nog onderzoeken of de tekst van de

bewilligingsverklaring aangepast moet worden om tijdelijk consequenties te verbinden aan de schorsing in relatie tot de rol die wordt ingevuld.

Het is overigens niet wenselijk dat een schorsing van het lidmaatschap al bij het indienen van een klacht wordt toegepast. De mogelijkheid van schorsing is pas aan de orde op het moment dat sprake is van een inhoudelijke behandeling van een klacht. We kiezen daar bewust voor, omdat we ook klachten ontvangen die niet ontvankelijk zijn of niet gaan over de integriteit van een politicus maar over de besluitvorming waaraan de persoon heeft deelgenomen. Te denken valt dan bv. aan handhavingszaken bij gemeenten. Schorsing is dan niet voor de hand liggend.

We vinden het gepast dat niet alleen het Landelijk Bestuur een oordeel velt over de noodzaak van schorsing, maar dat er ook een commissie is die vooraf advies geeft over dit soort kwesties. Om die reden willen we de klachtencommissie vragen te adviseren of het gewenst is om het lidmaatschap gedurende de behandeling van de klacht te schorsen. Op basis van dit advies besluit het Landelijk Bestuur om al dan niet over te gaan tot schorsing.

Schorsing van het lidmaatschap is geen doel op zich. Om die reden komt deze automatisch te vervallen als de klacht is afgehandeld.

Tegen de schorsing is beroep bij de geschillencommissie mogelijk. Gedurende het beroep wordt de schorsing niet opgeschort. Het effect van de schorsing zou anders tenietgedaan worden.

Om deze wijziging te effectueren wordt voorgesteld de statuten van de ChristenUnie als volgt te wijzigen:

Artikel 9: Einde **en/of schorsing** van het lidmaatschap

Lid 8. Het bestuur kan in het kader van de klachtenbehandeling - na advies van de klachtencommissie zoals bedoeld in de regeling in art. 26. - besluiten tot het schorsen van het lidmaatschap gedurende de behandeling van een klacht. De schorsing komt te vervallen nadat de klachtencommissie uitspraak heeft gedaan in de behandeling van de klacht. Tegen de schorsing is beroep bij de geschillencommissie mogelijk. Gedurende het beroep wordt de schorsing niet opgeschort.

Aanvraag buitengewoon congres

In de statuten is in art. 19 opgenomen dat 250 leden een aanvraag kunnen doen voor een buitengewoon congres. De bedoeling van dit artikel is om leden maximaal te betrekken bij de koers van de partij. Leden kunnen zo een signaal afgeven over de koers van de partij. Een uitgangspunt dat we als bestuur van harte onderschrijven.

De formulering in de statuten stamt echter uit de tijd dat ondertekening door 250 leden een forse uitdaging was. Het bijeenroepen van een congres kon alleen plaatsvinden op het moment dat een groot deel van de leden dit belangrijk genoeg vond. Het fysiek ondertekenen van verzoeken was immers geen eenvoudige klus. Tegenwoordig is met Whatsapp en e-mail een digitale ondertekening relatief eenvoudig te realiseren. De drempel van 250 leden is daarmee geen echte drempel meer.

Daarbij komt dat de totale kosten voor een congres al snel € 30.000, - of meer bedragen. We moeten een zaal huren die goed bereikbaar is, stemapparatuur huren, technisch personeel en streams regelen en diverse andere kosten financieren. Ook is er sprake van een forse inzet van personeel van de partijorganisatie.

Kijkend naar de beschikbare middelen in combinatie met de te maken kosten is het voor de partij gewenst dit anders vorm te gaan geven. We hebben daarbij gezocht naar een balans tussen ledenbetrokkenheid en ledeninvloed enerzijds en kostenontwikkeling anderzijds.

Bij de formulering van de wijziging willen we gebruik maken van een percentage. De drempel beweegt zo mee met de ontwikkeling van het ledenbestand. Stijgt het ledenbestand, dan stijgt de drempel. Neemt het ledenbestand af, dan wordt ook de drempel lager.

De wijziging houdt concreet in dat we de drempel voor het aanvragen van een buitengewoon congres aanpassen. We stellen voor om een grens van 5% van de leden per 1 januari van het kalenderjaar te hanteren. Aanvullend willen we de afspraak introduceren dat er ledenbijeenkomsten georganiseerd gaan

worden op het moment dat hiervoor de nodige belangstelling bestaat bij leden. We denken hierbij aan een aantal leden van om en nabij de 1% van ons ledenbestand. We willen hierbij ruimhartig omgaan met verzoeken om zo de ledenbetrokkenheid te versterken.

Voorgesteld wordt om de statuten van de ChristenUnie als volgt te wijzigen:

Art 18. 1c

op schriftelijk of elektronisch vastgelegd verzoek van ten minste 5% van de leden die zijn geregistreerd per 1 januari van het kalenderjaar. Het Landelijk Bestuur is na een dergelijk verzoek verplicht tot het bijeenroepen van een Partijcongres binnen een termijn van niet langer dan vier weken na indiening van het verzoek.